

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

Okruhy tém na rigoróznú skúšku

Študijný odbor: učiteľstvo a pedagogické vedy

Študijný program: učiteľstvo telesnej výchovy

Povinný predmet: **Didaktika telesnej a športovej výchovy**

1. EDUKAČNÝ PROCES V TELESNEJ VÝCHOVE – TELOVÝCHOVNÝ PROCES

Podstata a základné činitele telovýchovného procesu. Funkcia jednotlivých činiteľov. Štruktúra telovýchovného procesu, ciele telovýchovného procesu v školskej telesnej výchove.

2. UČIVO V TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVE

Charakteristika učiva, druhy učiva, osnovanie učiva. Charakteristika obsahu jednotlivých modulov vzdelávania v predmete telesná a športová výchova - zdravie a jeho poruchy, zdravý životný štýl, telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť, športové činnosti pohybového režimu.

3. NOVÉ TRENDY VO VYUČOVANÍ TELESNEJ A ŠPORTOVEJ VÝCHOVY V ŠKOLÁCH

Motivácia, aktivizácia, emocionalizácia, intelektualizácia, kognitivizácia, kreativizácia, socializácia, individualizácia vyučovacieho procesu.

4. ZÁKLADNÉ POJMY POUŽÍVANÉ V DIDAKTIKE TELOVÝCHOVNÉHO PROCESU

Telovýchovný proces, didaktika telovýchovného procesu, didaktické zásady, pohybová aktivita, rekreačná telesná výchova a šport, školská telesná výchova a šport, zdravotná telesná výchova a šport, vyučovanie, učenie, motorické učenie, organizačné formy, didaktické formy.

5. PROBLÉMOVÍ ŽIACI V TELESNEJ VÝCHOVE

Vyrušujúci žiaci, bojazliví žiaci, žiaci bez motivácie k cvičeniu, žiaci s nízkou telesnou zdatnosťou. Riešenie vzniknutých problémov.

6. PRAVIDLÁ A ZÁSADY BEZPEČNOSTI V TELOVÝCHOVNOM PROCESE

Bezpečnosť v krytých a nekrytých telovýchovných zariadeniach. Pravidlá a zásady bezpečnosti a úrazovej zábrany pri telovýchovných aktivitách. Právna ochrana telovýchovného pedagóga.

Odporúčaná literatúra:

ANONYM, 2009. Štátny vzdelávací program [online]. [cit.12. mája 2014]. Dostupné z <http://www.statpedu.sk/sk/Statny-vzdelavaci-program.alej>.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

- ANTALA, B. et al., 2014.** Telesná a športová výchova a súčasná škola. Bratislava. ISBN 978-80-971466-1-0.
- BEBČÁKOVÁ, V. et al., 2013.** Pedagogická prax z telesnej výchovy a športovej výchovy. Prešov: PU v Prešove, Fakulta športu. ISBN 978-80-555-0831-3.
- HENDL, J., 2008.** *Kvalitativní výzkum: Základní teorie, metody a aplikace.* Praha.
- HULÍN, I. et al., 2003.** *Úvod do vedeckého bádania 1.* Bratislava: SAP. ISBN 80-89104-29-0.
- JUSZCZYK, S., 2001.** *Metodológia empirických výskumov v spoločenských vedách.* Bratislava: Iris. ISBN 80-89018-13-0.
- KOLEKTÍV, 2001.** *Didaktika školskej telesnej výchovy.* Bratislava: FTVŠ UK a Slov. spol. pre TV a šport. ISBN 80-968252-5-9.
- RYCHTECKÝ, A. a L. FIALOVÁ, 2002.** *Didaktika školní Tv.* Praha: UK. ISBN 80-7184-659-7.
- SÝKORA, F. et al., 1995.** *Telesná výchova a šport: Terminologický a výkladový slovník. zv. 2.* Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského. ISBN 80-85508-26-56.
- ŠIMONEK, J., 2005.** *Didaktika telesnej výchovy.* Nitra. EAN 8080508739.
- VILÍMOVÁ, V., 2002.** *Didaktika tělesné výchovy.* Brno. ISBN 80-7315-033-6.
- ZELINA, M., 1996.** *Stratégie a metódy rozvoja osobnosti dieťaťa.* Bratislava: IRIS. ISBN 80-967013-4-7.
- <http://www.statpedu.sk/sk/>** - ISCED 1 – Telesná výchova, ISCED 2 – Telesná a športová výchova, ISCED 3 – Telesná a športová výchova.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

Výberový predmet: **Didaktika rekreačnej telesnej výchovy**

1. VÝCHOVNÉ PÔSOBNÉ V REKREAČNEJ TELESNEJ VÝCHOVE V ŠKOLÁCH

Výchovné ciele. Využívanie výchovných zásad a výchovných metód. Utváranie trvalého vzťahu žiaka k telovýchovným a športovým aktivitám. Motivačné prostriedky subjektu telovýchovného procesu (učiteľa) na vytváranie vzťahu k telovýchovným aktivitám.

2. CHARAKTERISTIKA DIDAKTIKY REKREAČNEJ TELESNEJ VÝCHOVY

Ciele a osobitosti telovýchovného procesu rekreačnej telesnej výchovy.

3. EDUKAČNÝ PROCES V TELESNEJ VÝCHOVE – TELOVÝCHOVNÝ PROCES

Podstata a základné činitele telovýchovného procesu. Funkcia jednotlivých činiteľov. Štruktúra telovýchovného procesu, ciele telovýchovného procesu v rekreačnej telesnej výchove.

4. REKREAČNÁ TELESNÁ VÝCHOVA V ŠKOLÁCH

Organizačné formy a riadenie rekreačnej telesnej výchovy. Cieľ, obsah, metódy a prostriedky rekreačnej telesnej výchovy.

5. ŠPORTOVO-REKREAČNÉ AKTIVITY

Význam a potreba športovo-rekreačných aktivít žiakov a dospelých v súčasnosti. Hierarchia záujmov o športovo-rekreačné aktivity žiakov a dospelých. Zdôvodnenie odporúčania aeróbných a anaeróbných aktivít. Športovo-rekreačné programy ako protipól sedavého spôsobu života.

Odporúčaná literatúra:

ANTALA, B. et al., 2014. Telesná a športová výchova a súčasná škola. Bratislava. ISBN 978-80 971466-1-0.

HRČKA, J., 2000. Šport pre všetkých. Tvorba športovo-rekreačných turistika najčastejších druhov športovo-rekreačných aktivít. Bratislava: SÚV ČSRTV.

JUSZCZYK, S., 2001. *Metodológia empirických výskumov v spoločenských vedách.* Bratislava: Iris. ISBN 80-89018-13-0.

KOLEKTÍV, 2013. *Šport a rekreácia.* Košice.

NEMČEK D. a kol., 2008. *Tvorba a manažovanie cvičebnej jednotky.* Bratislava.

LABUDOVÁ, J. a kol., 2012. *Teória športu pre všetkých.* Bratislava.

PETLÁK, E., 2000. *Pedagogicko-didaktická práca učiteľa.* Bratislava.

RYCHTECKÝ, A. a L. FIALOVÁ, 2002. *Didaktika školní Tv.* Praha: UK. ISBN 80-7184-659-7.

ŠIMONEK, J., 2005. *Didaktika telesnej výchovy.* Nitra. EAN 8080508739.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

Výberový predmet: Didaktika telesnej výchovy zdravotne oslabených

1. OSOBITOSTI REALIZÁCIE TELOVÝCHOVNÉHO PROCESU V ZDRAVOTNEJ TELESNEJ VÝCHOVE V ŠKOLE I MIMO NEJ

Zdravotné oslabenie, zdravotné skupiny, oddelenie zdravotnej telesnej výchovy.

2. ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika zdravotných oslabení. Organizácia a riadenie procesu zdravotnej telesnej výchovy v základnej a strednej škole. Práca s oslabenými žiakmi integrovanými do telesnej a športovej výchovy. Pedagogické zásady v práci so zdravotne oslabenými žiakmi.

3. EDUKAČNÝ PROCES V TELESNEJ VÝCHOVE – TELOVÝCHOVNÝ PROCES

Podstata a základné činitele telovýchovného procesu. Funkcia jednotlivých činiteľov. Štruktúra telovýchovného procesu, ciele telovýchovného procesu v zdravotnej telesnej výchove.

4. DIDAKTICKÝ PROCES V ZDRAVOTNEJ TELESNEJ VÝCHOVE

Objekt, subjekt, projekt, prostriedky didaktického procesu, zásady, metódy, formy a prostriedky zdravotnej telesnej výchovy.

5. OSLABENIA:

- **pohybového systému** – držanie tela a jeho hodnotenie, pohyblivosť chrbtice, predozadné a bočné odchýlky chrbtice, vertebrogénne poruchy, svalová nerovnováha, oslabenia horných a dolných končatín
- **vnútorných orgánov** – oslabenia dýchacieho, kardiovaskulárneho a tráviaceho systému, oslabenia pri metabolických chorobách, gynekologické oslabenia
- **nervové, psychické a zmyslové oslabenia** – charakteristika a metodické postupy a odporúčania pri nervových, psychických a zmyslových oslabeniach.

Odporúčaná literatúra:

BARTÍK, P., 2002. *Zdravotná telesná výchova I.* Banská Bystrica: Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela. ISBN 80-8055-729-2.

BARTÍK, P., 2010. Prednášky zo Zdravotnej telesnej výchovy.

Dostupné na: <https://www.ff.umb.sk/pbartik/publikacna-cinnost.html>.

HENEŠOVÁ, J. a P. JABLONSKÝ, 2013. *Pohybový systém a regeneračné cvičenia.* Bratislava: MPC. ISBN 978-80-8052-476-0.

HOŠKOVÁ, B. a M. MATOUŠOVÁ, 2003. *Kapitoly z didaktiky zdravotní tělesné výchovy.* Praha: Nakl. Karolinum. ISBN 80-7184-621-X.

HOŠKOVÁ, B. a kol., 2012. *Vademecum. Zdravotní tělesná výchova (druhy oslabení).* Praha: Nakl. Karolinum. ISBN 978-80-246-2137-1.

KOPECKÝ, M., 2014. *Didaktika zdravotní tělesné výchovy.* Olomouc: Univerzita Palackého. ISBN 978-80-244-4093-4.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

LABUDOVÁ, J. a S. VAJCIKOVÁ, 2009. *Športová činnosť pri poruchách orgánov opory a pohybu.* Bratislava: RTVŠ.

LAUPER, R., 2007. *Díte od hlavy až k pátě v pohybu.* Olomouc: Vydavatelství Poznání.

LENKOVÁ, R. a I. BORŽÍKOVÁ, 2018. *Zdravotná telesná výchova.* Prešov: Fakulta športu PU v Prešove. Grafotlač Prešov. ISBN 978-80-555-2166-4.

LENKOVÁ, R. a kol., 2018. *Diagnostika funkčných porúch pohybového systému.* Prešov: Fakulta športu PU v Prešove. Grafotlač Prešov. ISBN 978-80-555-2070-4.

LEVITOVÁ, A. a B. HOŠKOVÁ, 2015. *Zdravotne – kompenzační cvičení.* Praha: FTVŠ UK. Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4836-8.

ŠIMONEK, J., 2005. *Didaktika telesnej výchovy.* Nitra. EAN 8080508739.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

Výberový predmet: *Metódy skúmania pedagogických javov v telesnej a športovej výchove*

1. METODOLOGICKÉ PRÍSTUPY V SKÚMANÍ VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE V TELESNEJ VÝCHOVE

Metodologické prístupy a ich charakteristika – komplexný, interdisciplinárny, systémový, vývinový, činnosťový.

2. METÓDY A TECHNIKY SKÚMANIA V DIDAKTIKE TELESNEJ VÝCHOVY

Klasifikácia metód – empirické metódy skúmania, teoretické metódy skúmania, historickoporovnávacie metódy skúmania. Pedagogické pozorovanie, pedagogický experiment, metóda skúmania ex post facto, opytovacie metódy, teoretické metódy poznania.

3. ŠTATISTICKÉ METÓDY V DIDAKTIKE TELESNEJ VÝCHOVY

Základné štatistické metódy a logické metódy vyhodnocovania empirických údajov. Príklad výskumných problémov v oblasti školskej telesnej výchovy.

4. METÓDY A HODNOTENIE POHYBOVEJ VÝKONNOSTI NA ŠKOLÁCH

Hodnotenie telesného rozvoja – základné antropometrické ukazovatele a odvodené indexy telesného rozvoja. Prostriedky, metódy a hodnotenie pohybovej výkonnosti na školách. Funkčné a motorické testy na zisťovanie telesnej zdatnosti. Možnosti hodnotenia zdatnosti a pohybovej výkonnosti.

5. DIDAKTICKÉ METÓDY V DIDAKTIKE TELESNEJ VÝCHOVY

Výber vhodných vyučovacích metód, metódy motivačné, expozičné, fixačné, diagnostické a klasifikačné. Charakterizovať a aplikovať v práci učiteľa.

Odporúčaná literatúra:

GAVORA, P., 2000. *Úvod do pedagogického výskumu.* Brno: Paido. ISBN 80-85931-79-6.

HENDL, J., 2004. *Přehled statistických metod zpracování dat.* Praha: Portál. ISBN 80-7178-820-1.

HENDL, J., 2008. *Kvalitativní výzkum: Základní teórie, metody a aplikace.* Praha.

HULÍN, I. et al., 2003. *Úvod do vedeckého bádania 1.* Bratislava: SAP. ISBN 80-89104-29-0.

KOLEKTÍV, 2001. *Didaktika školskej telesnej výchovy.* Bratislava: FTVŠ UK a Slov. spol. pre TV a šport. ISBN 80-968252-5-9.

FERJENČÍK, J., 2000. *Úvod do metodológie psychologického výskumu.* Praha: Portal. ISBN 80-7178-367-6.

SURYNEK, A., R. KOMURKOVÁ a E. KAŠPEROVÁ, 2001. *Základy sociologického výskumu.* Praha: Managment Press. ISBN 80-7261-038-4.

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

FAKULTA ŠPORTU

Oddelenie pre vzdelávanie

SÝKORA, F. et al., 1995. *Telesná výchova a šport: Terminologický a výkladový slovník.* zv. 2. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského. ISBN 80-85508-26-56.

ŠIMONEK, J., 2005. *Didaktika telesnej výchovy.* Nitra. ISBN 80-8050-873-9.

VILÍMOVÁ, V., 2002. *Didaktika tělesné výchovy,* Brno. ISBN 80-7315-033-6.

doc. PaedDr. Erika Chovanová, PhD.

predsedníčka komisie pri rigorózne skúšky
v študijnom programe učiteľstvo telesnej výchovy